

ΠΡΩΤΗ ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΝΟΜΠΕΛ ΕΙΣ ΚΑΘΗΓΗΤΑΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

Τοῦ κ. ΑΓΓΕΛΟΥ Ι. ΝΙΝΟΥ

Ἡ, ἀπὸ τοῦ 1901, καθιερωθεῖσα ἑτησίᾳ ἀπονομὴ βραβείων Νόμπελ ἐκ μέρους τῆς Σουηδικῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν, ἐπεξετάθη ἀπὸ τοῦ 1969 καὶ εἰς τοὺς πρωτοπόρους τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιστήμης. Οὕτως, ἐπὶ συνόλου περίπου διακοσίων ὑποψηφιοτήτων, ἐπελέγησαν τὴν 27 Ὀκτωβρίου 1969 οἱ καθηγηταὶ τῆς Οἰκονομικῆς Ragnar Frish καὶ Jan Tinbergen, διὰ νὰ λάβουν ἕκαστος χρηματικὸν βραβεῖον ἐκ 375.000 σουηδικῶν κορωνῶν, ἢ 73.000 δολλαρίων Η.Π.Α.

Ἡ ὡς ἄνω ἐπέκτασις τοῦ βραβείου Νόμπελ καὶ εἰς τὴν Οἰκονομικὴν ἐπιστήμην, ὀφείλεται εἰς πρωτοβουλίαν τῆς Κεντρικῆς Τραπεζῆς τῆς Σουηδίας, ἡ ὁποία ἐορτάζουσα τὸ 1968 τὴν 300ῆν ἐπέτειον ἀπὸ τῆς συστάσεώς της, ἀπεφάσισε τὴν προκήρυξιν «βραβείου οἰκονομικῆς ἐπιστήμης εἰς μνήμην τοῦ Ἀλφρέδου Νόμπελ». Ἡ ἀπὸ τοῦ 1969 καθιέρωσις τοῦ βραβείου τούτου καὶ διὰ τὴν Οἰκονομικὴν, ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἀναγνώρισιν πλέον τῆς Οἰκονομικῆς ὡς θετικῆς ἐπιστήμης, παραλλήλως πρὸς τὰς λοιπὰς ἐπιστήμας τὰς ἐρευνώσας τὸν αἰσθητὸν ἢ πραγματικὸν κόσμον, ἰδίως δὲ τὰς φυσικὰς, τὰς φυσιολογικὰς καὶ τὰς βιολογικὰς.

Εἰς τὴν οικείαν ἀνακοίνωσιν τῆς Σουηδικῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν, ἀναγράφεται: «Ἡ παλαιότερα φιλολογικὴ περιγραφή τῶν οἰκονομικῶν ἐξελίξεων καὶ αἱ ἀφηρημέναι συζητήσεις περὶ τῶν πιθανῶν αἰτίων τῶν οἰκονομικῶν κυμάνσεων καὶ δὴ κρίσεων, τῶν δραστηριοτήτων, τοῦ νομισματικοῦ πληθωρισμοῦ κλπ., ὑπεκατεστάθησαν ἀπὸ τὴν σαφῆ τάσιν τοῦ μαθηματικοῦ προσδιορισμοῦ τῶν σχέσεων, αἵτινες ὑφίστανται μεταξύ διαφόρων ὑποδειγμάτων (προτύπων). Ὁ ἀναζητούμενος στόχος, εἶναι ἡ ἀντιπαράθεσις τῶν μαθηματικῶν ὑποθέσεων μετὰ τῆς ἐμπειρικῆς πραγματικότητος, ἡ ὁποία περιβάλλεται ἀπὸ τὰ στατιστικὰ δεδομένα. Ὁ σύγχρονος οὗτος προσανατολισμὸς τῆς οἰκονομικῆς ἐρεύνης ἐκδηλοῦται ἰδιαιτέρως εἰς τὸν τομέα τῆς ἀναλύσεως τῶν συγκυριῶν καὶ τῆς ἀναπτύξεως, ὡς καὶ τὸν τομέα τῆς θεωρίας τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς... Εἰς τοὺς τομεῖς αὐτοὺς ἐπέτελεσαν πρωτοποριακὸν ἔργον οἱ καθηγηταὶ R. Frish καὶ J. Tinbergen. Ἐκκινούντες οὗτοι ἀπὸ τὴν μαθηματικὴν διατύπωσιν τῶν οἰκονομικῶν φαινομένων, ἔδωσαν πράγματι νέον καὶ θετικώτερον περιεχόμενον εἰς τὴν προβληματικὴν τῶν σκοπῶν καὶ τῶν μέσων ἀσκήσεως οἰκονομικῆς πολιτικῆς. Ἡ συνεισφορὰ τούτων εἶναι πρωτοποριακὴ, ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν προώθησιν τῆς Οἰκονομομετρίας,

ἀφ' ἐτέρου δὲ εἰς τὸν ἀνάπτυξιν τῆς Ἐφηρμοσμένης Οἰκονομικῆς».

Ὁ R. Frish, ἐγεννήθη εἰς τὸ Ὄσλο τῆς Νορβηγίας τὸ 1895 καὶ θεωρεῖται ὡς «πνευματικὸς πατήρ» τῆς Οἰκονομομετρίας. Οὗτος ἐξελέγη καθηγητῆς τῆς Οἰκονομικῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ὄσλο τὸ 1931 καὶ ὑπῆρξεν ἐκ τῶν ἰδρυτῶν τῆς τότε συσταθείσης Διεθνoῦς Οἰκονομομετρικῆς ἑταιρείας, διευθύνας συνάμα τὴν σύνταξιν τοῦ περιοδικoῦ αὐτῆς «Οἰκονομομετρική». Ἐκτοτε ἐδίδαξεν εἰς τὸ ἐν λόγῳ Πανεπιστήμιον καὶ εἰς πολλὰ ἕτερα εὐρωπαϊκὰ καὶ ἀμερικανικά, ἐνῶ συνάμα διετέλεσε Διευθυντῆς τοῦ Ἰνστιτούτου Κοινωνικῆς Οἰκονομικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ὄσλο. Ἐξεπόνησεν οὗτος πολυαριθμους καὶ ἀξιολόγους μελέτας, ἀναφερομένας εἰς τὴν θεωρίαν τῆς παραγωγῆς καὶ τοῦ προγραμματισμοῦ Οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Μία τῶν μελετῶν του, ὑπὸ τὸν τίτλον «Μακρο-Οἰκονομική καὶ Γραμμικὸς Προγραμματισμός», ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ περιοδικὸν «Σπουδαί» (τόμ. 12, 1961-1962, σσ. 7-57).

Ὁ J. Tinbergen, ἐγεννήθη εἰς Χάγην τῆς Ὁλλανδίας τὸ 1903 καὶ εἶναι μεταξὺ τῶν πρώτων ἐπιστημόνων, οἵτινες κατήρτισαν Οἰκονομομετρικὸν ὑπόδειγμα, καλούμενον «σχῆμα βέλους», θεωρητικῆς ἐρμηνείας τῆς ἀκολουθίας τῶν θραχέων διαχρονικῶν μεταβολῶν τοῦ ὄγκου τῶν συνολικῶν μεγεθῶν τῆς οἰκονομίας. Οὗτος ἐξελέγη τὸ 1933 καθηγητῆς τῆς Οἰκονομικῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ρόττερνταμ καὶ εἰργάσθη ἐπὶ διετίαν ὡς Οἰκονομικὸς Σύμβουλος εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἑθνῶν. Ἀργότερον, τὸ 1945, οὗτος συνέστησε καὶ ἔκτοτε διηύθυνε τὸ Ὁλλανδικὸν Ἰνστιτούτον Κεντρικοῦ Οἰκονομικοῦ Προγραμματισμοῦ, συμβαλὼν δι' αὐτοῦ εἰς τὸν ἐπιτυχή προγραμματισμὸν τῆς περαιτέρω ἀναπτύξεως τῆς Ὁλλανδικῆς οἰκονομίας. Κατὰ τὰ ἔτη 1960 - 1966, προήδρευσε οὗτος τῆς παρὰ τῷ Ὁργανισμῷ τῶν Ἠνωμένων Ἑθνῶν, ἐπιτροπῆς Οἰκονομικοῦ Προγραμματισμοῦ Ἀναπτυσσομένων Χωρῶν, τελευταίως δὲ τυγχάνει Οἰκονομικὸς Σύμβουλος εἰς πλείστους ὀλλανδικούς, ξένους καὶ διεθνεῖς Ὁργανισμούς. Τὸ συγγραφικὸν ἔργον του εἶναι ὀγκῶδες καὶ ἰδιαιτέρως σημαντικόν. Τέσσαρα ἄρθρα αὐτοῦ ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸ περιοδικὸν «Σπουδαί», ὑπὸ τοὺς τίτλους «Πρόβλεψις καὶ σχεδιοποίησις εἰς τὰς ὑπὸ ἀνάπτυξιν χώρας» (1962-63, σσ. 70-77), «Ἡ Ὁργάνωσις τῆς Οἰκονομίας» (1964-65, σσ. 269-77), «Πῶς ἐμφανίζεται ἡ προγραμματισμένη ἀνάπτυξις» (1965-66, σσ. 105-12) καὶ «Κοινωνικὴ πολιτικὴ καὶ οἰκονομικὸς προγραμματισμός» (1966-67, σσ. 1-13).